

**Inka Hopsu vihr**

## **Kirjallinen kysymys nuorten kesätyöpaikkojen edistämisestä**

### **Eduskunnan puhemiehelle**

Nuoren kesätyö on usein hänen ensimmäinen työpaikkansa, kurkistus työelämään. Opiskelujen edetessä kesätoilla ja harjoitteluilla on keskeinen merkitys osaamisen kartuttamisessa ja nuorten siirtymässä työelämään. Kesätyöt ja harjoittelupaikat ovat monelle nuorelle tärkeä ovi työelämään, etenkin nykyisten synkkien työttömyyslukujen aikana. Nuorten kesätyö- ja harjoittelupaikkojen saatavuus on kriittinen haaste, jonka ratkaisemiseen tarvitaan mukaan kaikkia työnantajia niin yksityisiä, julkisia kuin kolmannen sektorin toimijoita.

Nuorten työttömyystilanne Suomessa on hälyttävä ja valitettavasti se on huonontunut viimeisen vuoden aikana entisestään. Joulukuun työttömyystilastojen mukaan 19,5 prosenttia työtä hakevista 15—24-vuotiaista oli työttömänä. Saman ikäryhmän trendiluku on 22,9 prosenttia eli pitkällä aikavälillä tilannekuva on vielä synkempi. Seuraavan ikäluokan työttömyysaste on noin prosenttiyksikön verran korkeampi kuin koko työikäisen väestön, 10,8 prosenttia. Kun vakituista työtä ei ole löytynyt, yhä useampi nuori on hakemassa myös kesätyötä.

Toimeentulotuen muutos, jossa opiskelijan, jolla ei ole opintoja kesällä ja sitä myötä oikeutta opintotukeen, toimeentulotuki joko puolittuu tai hän joutuu täyttää tukea saadakseen luopumaan opiskelupaikasta, ajaa varmasti yhä useamman opiskelijan entistä pakottavampaan tilanteeseen kesätyön saamiseksi.

Onkin perusteltu huoli, että nuorille tarjolla olevien kesätyöpaikkojen määrä ei vastaa kasvavaa kysyntää. Elinkeinoelämän keskusliiton (EK) tuoreen selvityksen mukaan jäsenyrityksissä on odotettavissa noin 105 000 kesätyö- ja harjoittelupaikkaa tulevalle kesätyökaudelle. Vaikka määrä pysyy vuoteen 2025 verrattuna lähes samana, on myös yksityisellä puolella huolta yritysten tulevaisuudesta ja monella yrityksellä ei ole mahdollisuutta tai yritykset ovat epävakaassa taloustilanteessa varovaisia palkkaamaan kesätyöntekijöitä tai ottamaan harjoittelijoita. Esimerkiksi pääkaupunkiseudun Lidl kertoo 4 053:n nuoren hakeneen heillä aukiolevia 150 kesätyöpaikkaa. Todennäköisyys paikan saannille, vaikka hakija ja hakemus olisivat kuinka hyviä tahansa, ei ole suuri.

Kuntien ja hyvinvointialueiden rooli nuorten kesätyöllistämässä on merkittävä, mutta sekään ei riitä kattamaan tarvetta. Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat KT:n keväällä 2025 toteuttaman tiedustelun mukaan kunnat ja kuntayhtymät tarjoavat tai tukevat yhteensä noin 44 900 nuorten kesätyöpaikkaa. Tämä luku sisältää suoraan työllistetyt paikat, kunnan tukemat paikat (esimerkiksi kesätyösetelit) sekä kesäharjoittelut. Kunnista 86 % ilmoitti tuolloin tarjoavansa tai tuke-

## Kirjallinen kysymys KK 15/2026 vp

vansa nuorten kesätyöpaikkoja. Työllisyysalueet ja sitä myötä kunnat näkevät nykyisellään paljon vaivaa löytääkseen kesätyöpaikkoja nuorille.

Harjoittelupaikkojen puute taas viivästyttää opiskelijoiden valmistumista mm. ammattikorkeakoulusta. Erityisesti sote-alalla on pulaa harjoittelupaikoista monen hyvinvointialueen haastavan taloustilanteen vuoksi. Monella yliopistokoulutusta vaativalla alalla työllistyminen taas on vaikeaa ilman jotain työkokemusta alalta. Tähän tarpeeseen harjoittelupaikoista on suuri apu. Moni korkeakouluopiskelija hakeutuu harjoitteluun mielellään myös kesäaikaan. Myös harjoittelupaikkojen saatavuuteen tulisi panostaa ja laadukas ohjaaminen varmistaa lomakaudesta huolimatta.

Kun kuntia ja yrityksiä on viime aikoina vaadittu mukaan kesätyötalkoisiin olisi valtion itsensä syytä tulla myös aktiivisesti mukaan ja nostaa tarjolla olevien kesätyö- ja harjoittelupaikkojen määrää. Ymmärrettävästi valtionhallinnon säästöt ovat kohdistuneet myös kesätyö- ja harjoittelumahdollisuuksiin, mutta tilannetta pitäisi tältä osin tarkastella uudelleen. Valtionhallinnosta, ministeriöistä ja virastoista olisi mahdollista löytää paljon työtä, joka kerryttäisi etenkin korkeakouluopiskelijoiden tarvitsemaa työkokemusta.

Kesätyö- ja harjoittelupaikat toimivat tärkeänä ponnahduslautana kohti pysyvämpää työllistymistä ja osaamisen kehittymistä. Nämä voivat olla myös mahdollisuuksia pitkäaikaistyöttömille nuorille, joiden määrä on valitettavasti myös kasvanut.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

*Kuinka paljon ministeriöissä ja valtion virastoissa aiotaan lisätä harjoittelu- ja kesätyömahdollisuuksia omassa toiminnassa aiempaan verrattuna?*

Helsingissä 6.2.2026

Inka Hopsu vihr